

Οι «Ελληνικές Κυψέλες» και η Συμβολή τους στην Εξέλιξη της Παγκόσμιας Μελισσοκομίας

Γιώργος Μαυροφρύδης

Εργαστήριο Βιογεωγραφίας και Οικολογίας, Παν.Αιγαίου

«Ελληνικές κυψέλες» (Greek hives, παλαιότερα Grecian hives) καλούνται στον αγγλόφωνο κόσμο τα ανάστομα κοφίνια κινητής κηρήθρας. Τι κυψέλες αυτές συνάντησαν τον 17^ο αιώνα στην Αττική περιηγητές και τις περιέγραψαν στις ταξιδιωτικές τους εντυπώσεις, γνωστοποιώντας της ύπαρξή τους στη Δύση. Το γεγονός πως στις κυψέλες αυτές η κάθε κηρήθρα μπορεί να ανασηκωθεί ξεχωριστά, επιτρέποντας μια σειρά μελισσοκομικών χειρισμών, οι οποίοι είτε ήταν αδύνατον να πραγματοποιηθούν σε κυψέλες σταθερής κηρήθρας είτε πραγματοποιούνται με μεγαλύτερη δυσκολία, έκανε εντύπωση, ιδίως στην Αγγλία. Από τους περιηγητές όμως είχε διαφύγει μια σημαντική παράμετρος που αφορούσε στο πλάτος των πήχεων – κηρηθοφορέων που τοποθετούνται στις εν λόγω κυψέλες και δίχως αυτή τη γνώση δεν ήταν εφικτή η λειτουργία τους ως κυψελών κινητής κηρήθρας. Εντούτοις, η γνωστοποίηση και μόνο των δυνατοτήτων των «ελληνικών κυψελών» αποτέλεσε το έναυσμα για σειρά ερευνητών να αναζητήσουν ορθολογικότερο τρόπο άσκησης της μελισσοκομίας στη Δύση και να προτείνουν κυψέλες που βασίζονταν στην ίδια αρχή λειτουργίας. Η αναζήτηση αυτή ολοκληρώθηκε στα μέσα του 19^{ου} αιώνα με τη δημιουργία της σύγχρονης πλαισιοκυψέλης και τον καθορισμό του «διαστήματος της μέλισσας».

Όταν, με την ευρεία εξάπλωση της χρήσης της πλαισιοκυψέλης ανά τον κόσμο, διαπιστώθηκε ότι αυτή, για μια σειρά από λόγους, δεν ήταν κατάλληλη, για την Υποσαχάρια Αφρική, προτάθηκε από μία Ελληνίδα, την Πόπη Παπαδοπούλου, η χρήση «ελληνικών κυψελών». Οι πλεκτές αυτές κυψέλες αποδείχθηκαν ιδιαίτερα κατάλληλες για μελισσοκομία στην περιοχή και σύντομα το παράδειγμα της Παπαδοπούλου ακολούθησαν και άλλοι, προτείνοντας διάφορους τύπους σανιδένιων πλέον κυψελών κινητής κηρήθρας, παρόμοιων αυτών που επίσης χρησιμοποιούνταν παραδοσιακά στη χώρα μας. Στις μέρες μας, οι κυψέλες κινητής κηρήθρας, άμεσος απόγονος ελληνικών παραδοσιακών κυψελών, τυγχάνουν ευρείας αποδοχής σε όλον στον αναπτυσσόμενο κόσμο.